

De expertise in een burgerlijke procedure en voor het FMO.

Wat zijn mijn rechten en plichten als zorgverlener?

Symposium Verloskunde in beweging

1 december 2016

Sint-Niklaas

Dirk WEYNS, M.D.

Leen CARDON, M.D., LL.M.

- I. CASUS: TOO EASY OUT
- II. ANALYSE: BEOORDELING VAN HET DOSSIER
- III. FORMELE PROCEDURES
- IV. DE PRAKTIJK - DO'S & DONT'S
- V. EPILOOG

I. CASUS: TOO EASY OUT

Medische voorgeschiedenis

Verloskundige VG:

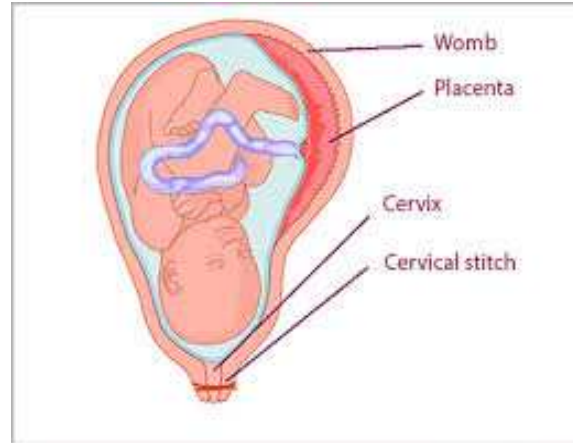

Vijf zwangerschappen, 2 bevallingen, 2 miskramen

- 9 jaar: eerste kind, à terme, 2590 gr
- 8 jaar miskraam (expulsie)
- 5 jaar miskraam op 16 weken: expulsie, infectie (chorio-amnionitis)
- 3 jaar cerclage op 15 weken, zoon, op 38-39 weken, 2300 gr, bronchiale hyperreactiviteit

Huidige zwangerschap

Dr. G1, gynaecoloog, AZ A
 15 W **cerclage** → FU 1x/3w
 34 W observatie 4d: hypertensie,
 15^e-20^e pct: IUGR
 R/ Aldomet
 36 W: contracties, **cerclage**↘
W37: bevallingsdag

Bevalling – eerste zorgen

- 07:00 opname in AZ A: vroedvrouw;
 CTG: goede tonen, variaties, acceleraties, geen arbeidspatroon
 cervix 1,5cm opening, hals niet verstreken, links posterior ver naar achter, stug en rectaal;
 gynaecoloog K: NH
 30'
 07:30 naar huis

1u40'

---09:10?---00'--bevalling op toilet -----

- 09:31 21' oproep MUG
 (13' - 21 km)
- 09:44 34' aankomst 100 (spoedarts dr. B): knip navelstreng
- 10:04 54' vertrek MUG
- 10:32 1u22' aankomst in AZ

In ziekenhuis: reanimatie

- 10:32 aankomst in AZ
 - Zwakke pols; 2100 g; schedel 29.5 cm, Lengte 45cm (< pct 10)
(Apgar na 1' is 0, na 5' en na 10' is 4)
 - *Handdoek nat (dr. G3, gynecoloog)*
- Bleek, trage pols, *geen zichtbare AH*, start ambu-beademing
- Bradycardie → *hartstilstand*
- Dr. P1 + dr. P2, pediaters en dr. G3: intubatie, reanimatie.
 - Medicatie: ephedrine IV 50 ml bolus, nadien 6 ml/u; bolus glucose 5% 3ml, antibiotica
 - Intubatie: moeilijke beademing, veel bronchospasmen
- Na 10' opnieuw voelbare pols

In ziekenhuis (10:32 aankomst in AZ)

- 10:55 pH 6,6 pCO₂ 137, BE -21
- 11:20 pH 6.5 pCO₂ 35, BE -13.8
- 11:30 RX thorax: bilateraal verdichtingen in de longen :
Dysmaturiteit? Aspiratie?
- Herplaatsen tube: *0,5 cm minder diep*
- Transfer naar universitair ziekenhuis

Nabehandeling en verdere ontwikkeling

- In UZ : MRI hersenen normaal
- Ontwikkeling : *op leeftijd* tot derde leerjaar

II. ANALYSE VAN HET DOSSIER

SCHADEVERGOEDINGSRECHT

BEWIJSLAST VAN DE BENADEELDE

SCHADE

OORZAKELIJK VERBAND

FOUT/NALATIGHEID

bestaan en omvang
incl. verlies van kans
- vooraf bestaande toestand

feitelijk: conditio sine qua non
juridisch: equivalentieleer (HvC)

zorgvuldigheidsnorm
inspanningsverbintenis
(resultaatsverbintenis)

FOUT/NALATIGHEID

(kritische analyse **per fase** van de zorgverstrekking)

1. Zwangerschapsbegeleiding
 - a) Cerclage
 - Lege artis?
 - b) Opvolging
 - Lege artis?
 - c) Verwijderen cerclage
 - Lege artis?
 1. Géén onmiddellijke opname
 2. Géén inductie van de arbeid
2. Bevallingsdag
 - a) Opname en ontslag 's ochtends
 1. Beslissing
 - Lege artis?
 2. Niet ter plaatse komen gynecoloog
 - Lege artis?

FOUT/NALATIGHEID

3. Bevalling

a) Interventie huisarts	Lege artis?
b) MUG / interventie MUG-arts	Lege artis?
1. Onderzoek kind	
2. Zorgen voor kind	
c) Transport naar AZ	Lege artis?
1. Zorgen voor kind	

4. Opvang in AZ, reanimatie

a) Reanimatie	Lege artis?
1. Paraklinische onderzoeken	
2. Intubatie	
3. Medicatie	
b) Transfer	Lege artis?

SCHADE EN CAUSALITEIT

- Objectieve schade?
- Oorzakelijk verband met de zorgverstrekking(en) in kwestie?

**VINDT U HET ZINVOL OM DEZE ZAAK DOOR - één of andere - INSTANTIE TE LATEN ONDERZOEKEN?
M.a.w. is er een redelijke kans om een aansprakelijkheid te bewijzen?**

- ① JA
- ② NEE
- ③ IK WEET HET NIET

Welke zorgverstrekkingen zou u in vraag stellen?

- ① De opname in de **ochtend van de bevalling**
- ② De zorgverlening door de **spoedarts**
- ③ De **reanimatie**
- ④ **Geen** enkele

Welke partijen zou u betrekken?

(u mag meer dan één mogelijkheid aangeven)

- ① Iedereen
- ② Niemand
- ③ De spoed/MUG-arts
- ④ De kinderartsen
- ⑤ De gynaecoloog (G1)
- ⑥ Het ziekenhuis (vroedvrouw, MUG, organisatie)

III. FORMELE PROCEDURES

- MME
- Procedure voor het FMO
- Procedure voor de burgerlijke rechtbank
- Strafrechtelijke procedure

FMO procedure

- Laagdrempelig, “fishing expedition”?
- Snel
- “Gratis”
- Buitengerechtelijk
- Aanstelling fondsdeskundige:
 - Openbare aanbesteding
 - Contract
- Advies aan team van artsen en juristen
- Wet Medische Ongevallen

Burgerlijke

- Eiser: begin van bewijs leveren
- Traag
- Gerechtskosten + kosten expertise
- Voor de rechtbank
- Aanstelling gerechtsdeskundige
 - [1/12/2016: nationaal register](#)

- Advies aan feitenrechter
- Artt. 962 – 991 *undecies* Ger.W.

IV. DE PRAKTIJK - DO'S & DONT'S

Vraag via ombudsdienst: “Wat is er gebeurd?”

1. U wacht af?
2. U overlegt met de betrokken collega's en/of uw raadgevers?
3. U staat patiënte meteen te woord?

ADVIES

- Open communicatie
=> voorkomen of vermijden van misverstanden/wantrouwen/escalatie
- Goede (schriftelijke) voorbereiding
IDEAAL: overleg met interne juridische dienst of jurist van BA-verzekeraar
=> interne evaluatie: feiten? doel 'vraag/klacht'? (ongerustheid? frustratie? financiële genoegdoening?)
=> begeleiding
- Enkel medische aspecten/feiten en medische gevolgen
NIET: juridische termen: 'fout', 'schuld', 'aansprakelijkheid', 'verwijtbaarheid', ...
NIET: financiële tegemoetkoming voorstellen/beloven

Patiënte eist inzage van haar dossier.

1. U verwijst haar naar de ombudsdienst?
2. U staat inzage toe op uw kabinet?
3. U weigert inzage om privacyredenen?

ADVIES

- Patiënt/wettelijke vertegenwoordiger heeft wettelijk recht op inzage van zijn dossier (artt. 9, §2 en 12,§1 WPR):
 - Ten laatste binnen 15 dagen na ontvangst van het verzoek door zorgverstreker
 - Patiënt + evt. bijstand of vertrouwenspersoon alleen
 - NIET: persoonlijke notities (tenzij beroepsbeoefenaar)
therapeutische exceptie
dossier van andere zorgverstreker
- Plaats: geen belang
- Ombudsdienst = neutraal
- Notitie in medisch dossier: datum, aanwezig bij inzage, enz.

Patiënte eist een kopie van haar dossier.

1. U verwijst haar naar de ombudsdienst?
2. U geeft haar een kopie van het volledige dossier?
3. U weigert kopie van uw dossier?

ADVIES

- Patiënt/wettelijke vertegenwoordiger heeft wettelijk recht op afschrift van zijn dossier (artt. 9,§3 en 12,§1 WPR):
 - KB: maximumbedrag per kopie, maximumbedrag totale kost
 - NIET: patiënt onder druk gezet door derden (werkgever, VR)
 - persoonlijke notities (tenzij beroepsbeoefenaar)
 - therapeutische exceptie
 - dossier van andere zorgverstrekker

**U wordt
gedagvaard...**

1. U wacht af?
2. U brengt uw verzekeraar op de hoogte?

ADVIES

Aangifte bij de BA-verzekeraar, minstens in geval van:

- Dagvaarding
- Schadevordering
- Ernstige klacht met grote kans op schadevordering
- Incident of schadegeval met ernstige gevolgen
- Brief van advocaat, rechtsbijstandsverzekeraar, mutualiteit, FMO

ADVIES

- BA-VR heeft de leiding van het geschil (Art. 143 VW)
- VD moet alle (buiten)gerechtelijke stukken onmiddellijk na de kennisgeving/betekening/terhandstelling aan de verzekeraar (adviserende arts) overmaken (Art. 144 VW)
 - ⇒ Uitzondering op beroepsgeheim (art. 458 Sw.)
 - ⇒ **Sanctie: schadevergoeding**

En dan...

1. U heeft het recht om zelf uw advocaat te kiezen?
2. U heeft het recht om zelf uw raadgevende arts (of andere gekwalificeerde raadgever) te kiezen?
3. U mag niemand kiezen?

ADVIES

- AansprakelijkheidsVR: geen vrije keuze advocaat of gekwalificeerde raadgever
 - BA-VR neemt de leiding van het geding (Art. 143 VW)
 - BA-VR betaalt bovenop de schadevergoeding, de kosten van o.a. advocaten en deskundigen, voor zover die kosten door hem of met zijn toestemming zijn gemaakt (Art. 146 VW)
- RechtsbijstandsVR: vrije keuze advocaat of gekwalificeerde raadgever (Art. 156 VW)

U wordt geconvoceerd door een gerechtsexpert

1. U weigert te gaan?
2. U neemt contact met uw advocaat en/of technisch raadgever?

ADVIES

- De partijen zijn verplicht mee te werken aan het deskundigenonderzoek. Bij gebreke daarvan kan de rechter daaruit de conclusies trekken die hij geraden acht (Art. 972bis, §1 Ger.W.)
- Tegenspraak: elke partij moet op de afgesproken manier worden uitgenodigd op alle bijeenkomsten.
 - Vertegenwoordiging door raadsman of technisch raadgever
 - = aanwezigheid
 - = tegenspraak
- Tip: [coördinatievergadering](#) met advocaat en technisch raadgever

De gerechtsdeskundige vraagt het medische dossier op

1. U weigert, omwille van “de Wet op de privacy” en “het beroepsgeheim”!
2. U neemt contact op met uw advocaat en/of technisch raadgever?

ADVIES

- Plicht zorgverstreker: medewerkingsplicht in de bewijsvoering, in het kader van de goede trouw en de plicht tot loyaal procesgedrag
 - => Wettelijke en deontologische plicht: overmaken kopie *relevante* medische stukken (art. 6 EVRM, art. 972bis Ger.W., art. 871 Ger.W., art. 877 Ger.W., art. 9 WPR, art. 62 Code)
 - => Ten laatste bij aanvang van de werkzaamheden + inventaris (art. 972bis, §1, tweede lid Ger.W.)
 - => Rechter kan **dwangsom** opleggen (art. 1385bis Ger.W.)
 - => Opm.: alle correspondentie via advocaat + kopie aan technisch raadgever (art. 143 VW)
- Cave: Rechtsmisbruik: misbruik van beroepsgeheim om misdrijf of beroepsfout te verbergen

De expertisezitting

- Aanwezig:
 - Gerechtsdeskundige(n)
 - Partijen +/- raadslieden +/- technische raadgevers
 - (De rechter)
- Gerechtsdeskundige(n) = onafhankelijk en onpartijdig
 - Opm.: wraking/vervanging
- Opdracht
 - Wettelijk: poging tot verzoening (art. 977 Ger.W.)
 - Zie vonnis: verzekeringstechnische elementen + medische feitenhistoriek + klinisch onderzoek + termijnen

De expertiseverslagen

- Verslag van alle vergaderingen (art. 972bis Ger.W.)
- Tussentijds verslag om de 6 maand (art. 974, §1 Ger.W.)
- Voorverslag: inclusief voorlopig advies (art. 976, Ger.W.)
 - Opmerkingen op het voorverslag (art. 976 Ger.W.)
- Eindverslag (art. 978 Ger.W.)

U ontvangt eindelijk het voorverslag

...

U leest het en u mailt meteen uw opmerkingen naar de deskundige?

1. Ja
2. Nee
3. Ik weet het niet

ADVIES

- Alle correspondentie via advocaat + kopie aan technisch raadgever (art. 143 VW)
- Tegensprekelijkheid: advocaat maakt opmerkingen over aan gerechtsdeskundige(n) + kopie aan alle betrokken partijen

Een gunstig eindadvies van de deskundige(n)

1. U beschouwt deze zaak als afgesloten?
2. U verwacht zich nog aan “een lange procedureslag”?

MOGELIJKHEDEN NA DE EXPERTISE

- Verzoening => afstand van geding
- Verdere betwisting voor de rechtbank

V. EPILOOG: VERLOOP VAN DE EXPERTISE IN DE CASUS

TIJDSLIJN

- 2007- 2008 zwangerschap en bevalling
- 2J4M verzekeringsinst. X dagvaardt verzekeraar A (gynaecoloog)
- 2J9M zitting REA: verzekeraar B komt tussen (MUG-arts)
- 3J4M zitting REA
Aanstelling deskundigencollege: wetsdokter, gynaecoloog, spoedarts
- 3J11M 1^e exp.zitting gepland => 3x verdaagd
- 4J4M 1^e exp.zitting: dossiers gynaecoloog, AZ en evolutie kind?
- 5J5M 2^e exp.zitting: dossier kind?
- 6J6M 3^e exp.zitting: evolutie kind?
- 6J10M preliminaria
- 7J3M neerlegging deskundig eindverslag

BESLUITEN VAN HET COLLEGE

- L. is prematuur geboren op 37 weken
- Spoedarts B heeft correct gehandeld:
 - Kind reageerde en weende, was niet abnormaal klein, was blauw (oorzaak onbekend), kreeg O₂
 - Enkele minuten voor aankomst in AZ bradycard; reden: afkoeling? Zorgverstrekking door spoedarts is *lege artis*

BESLUITEN VAN HET COLLEGE

- Gynaecologische opvolging zwangerschap is *lege artis*:
 - Cerclage: *lege artis*
 - Verwijderen cerclage op 36 weken (< 38 weken): *lege artis*
 - Geen opname na verwijderen cerclage: *lege artis*
 - Opname en ontslag op “bevallingsdag”: *lege artis* want geen ontsluiting & geen arbeid

CONCREET VERVOLG

Afstand van geding

DANK VOOR UW DEELNAME!!